

Γλώσσες Περιγραφής Υλικού I

Προχωρημένα στοιχεία της Verilog HDL

Νικόλαος Καββαδίας
nkavn@uop.gr

27 Μαρτίου 2012

Σκιαγράφηση της διάλεξης

- Προχωρημένα στοιχεία της Verilog HDL
 - Χρήση τελεστών στη σύνταξη εκφράσεων και αναθέσεων στη Verilog HDL
 - Αριθμητικές αναπαραστάσεις
 - Στοιχειώδεις υπομονάδες καθοριζόμενες από το χρήστη (UDP: User-Defined Primitives)
 - Υποπρογράμματα
 - Διεργασίες ή διαδικασίες (tasks)
 - Συναρτήσεις (functions)
 - Ιεραρχική σχεδίαση: Παράδειγμα σχεδιασμού αριθμητικής-λογικής μονάδας (ALU) με υπομονάδες

Σύνταξη κώδικα στη Verilog HDL: Βασικές συμβάσεις

- Η Verilog HDL όπως και η ANSI C έχει ευαισθησία πεζών-κεφαλαίων (case sensitivity). Όλες οι λέξεις-κλειδιά στη Verilog γράφονται με πεζούς χαρακτήρες
- Οι ειδικοί χαρακτήρες \b (κενό), \t (στηλογνώμονας) και \n (νέα γραμμή) δεν είναι εκτυπώσιμοι (κενό διάστημα)
- Στον κώδικα συχνά εισάγουμε σχόλια προκειμένου να βελτιώσουμε την αναγνωσιμότητά του αλλά και ως ένα είδος άμεσης τεκμηρίωσης
- Τα σχόλια στη Verilog είναι μίας γραμμής ή πολλαπλών γραμμών και σημειώνονται όπως στη C

```
a = b && c; // This is a one-line comment

/* This is
a
multi-line comment. */

/* This is /* an ILLEGAL!!! */ comment */
```

Χρήση τελεστών σε αναθέσεις

- Στη Verilog HDL υπάρχουν μοναδιαίοι (unary), δυαδικοί (binary) και τριαδικοί (ternary) τελεστές

```
// ~ is a unary operator  
a = ~ b;  
  
// && is a binary operator. b and c are operands.  
// The result of this operation (logical AND) is  
// written to a  
a = b && c;  
  
// ?: is a ternary operator. b, c and d are operands  
// If b is not equal to ZERO then a is assigned c, else  
// it is assigned d  
a = b ? c : d;
```

Αριθμητικές ποσότητες σε εκφράσεις

- Η δήλωση αριθμών στη Verilog γίνεται με προαιρετική αναφορά του εύρους τους σε bit. Η δήλωση του εύρους αποτελεί καλή πρακτική για αποφυγή λαθών
- Διαμόρφωση αριθμού:
<size> ' <base_format> <number>
- Αριθμητικές βάσεις
 - Δυαδικό: 'b ή 'B
 - Οκταδικό: 'o ή 'O
 - Δεκαδικό: 'd ή 'D
 - Δεκαεξαδικό: 'h ή 'H
- Παραδείγματα

```
4'b1111 // 4-bit binary number  
12'habc // 12-bit hexadecimal number  
16'd255 // 16-bit decimal number
```

- Προσημασμένοι αρνητικοί αριθμοί

```
-6'd3 // negative number stored as 2's complement of 3  
4'd-2 // ILLEGAL!
```

Αναπαράσταση ακεραίων με διανύσματα

Απρόσημοι ακεραίοι σε δυαδικό
και δεκαεξαδικό

Ακέραιος	Δυαδικό	hex
0	5'b000000	5'h0
1	5'b000001	5'h1
2	5'b000010	5'h2
3	5'b000011	5'h3
4	5'b000100	5'h4
5	5'b000101	5'h5
6	5'b000110	5'h6
7	5'b000111	5'h7
8	5'b010000	5'h8
9	5'b010001	5'h9
10	5'b010010	5'hA
11	5'b010011	5'hB
12	5'b010100	5'hC
13	5'b010101	5'hD
14	5'b010110	5'hE
15	5'b010111	5'hF
16	5'b100000	5'h10
17	5'b100001	5'h11

Προσημασμένοι ακεραίοι σε
συμπλήρωμα ως προς 2

Ακέραιος	Δυαδικό	hex
-8	4'b1000	4'h8
-7	4'b1001	4'h9
-6	4'b1010	4'hA
-5	4'b1011	4'hB
-4	4'b1100	4'hC
-3	4'b1101	4'hD
-2	4'b1110	4'hE
-1	4'b1111	4'hF
0	4'b0000	4'h0
1	4'b0001	4'h1
2	4'b0010	4'h2
3	4'b0011	4'h3
4	4'b0100	4'h4
5	4'b0101	4'h5
6	4'b0110	4'h6
7	4'b0111	4'h7

Παραδείγματα χρήσης αριθμητικών τελεστών

■ Δυαδικοί τελεστές

```
A = 4'b0011; // A is a 4-bit register
B = 4'b0100; // so is B
D = 6;      // D, E are integers
E = 4;

A * B // Multiply A and B = 4'b1100
D / E // Dividing D by E equals to 1 (truncates fractional part)
A + B // Equals to 4'b0111
B - A // Equals to 4'b0001
```

■ Τελεστής ακέραίου υπολοίπου

```
13 % 3 // = 1
16 % 4 // = 0
-7 % 2 // -1, taking sign of the first operand (negative)
7 % -2 // 1, taking sign of the first operand (positive)
```

 Αν κάποιος από τα bit είναι **X** τότε οποιαδήποτε υπολογιζόμενη έκφραση ισούται με **X**

Παραδείγματα χρήσης μοναδιαίων και λογικών τελεστών

■ Μοναδιαίοι τελεστές

```
-4 // Negative number with absolute value of 4  
+5 // Positive number with absolute value of 5
```

■ Υπολογισμοί με αρνητικούς αριθμούς

```
-10 / 5 // = -2
```

■ Λογικοί τελεστές

```
A = 3;  
B = 0;  
  
A && B // evaluates to 0  
A || B // evaluates to 1  
!A // evaluates to 0  
!B // evaluates to 1  
  
A = 2'b0x;  
B = 2'b10;  
A && B // evaluates to x, equivalent to (x && TRUE)  
  
(a == 2) && (b == 3) // evaluates to 1 if both a == 2 and b == 3 are TRUE,  
// evaluates to FALSE if either one is false.
```


Παραδείγματα χρήσης συσχετιστικών και bitwise τελεστών

■ Συσχετιστικοί τελεστές (για συγκρίσεις)

```
A = 4;  
B = 3;  
X = 4'b1010;  
Y = 4'b1101;  
Z = 4'b1xxx;  
  
A <= B    // evaluates to logical 0 (FALSE)  
A > B     // evaluates to TRUE  
Y >= X    // evaluates to TRUE  
Y < Z     // evaluates to an X (neither FALSE or TRUE)  
A == B    // evaluates to FALSE  
X != Y    // evaluates to TRUE  
X == Z    // evaluates to an X
```

■ bitwise τελεστές

```
X = 4'b1010; Y = 4'b1101; Z = 4'b10x1;  
  
~X        // negation. Result is 4'b0101  
X & Y     // bitwise and. Result is 4'b1000  
X | Y     // bitwise or. Result is 4'b1111  
X ^ Y     // bitwise xor. Result is 4'b0111  
X ~^ Y    // bitwise xnor. Result is 4'b1000  
X & Z     // result is 4'b10x0
```

Παραδείγματα χρήσης τελεστών μείωσης και ολίσθησης

- Τελεστές μείωσης: δέχονται ένα μόνο όρισμα το οποίο είναι ένα διάνυσμα και παράγουν ως αποτέλεσμα μία ποσότητα του 1 bit
- Εφαρμόζουν τον ίδιο bitwise τελεστή διαδοχικά, σε όλα τα ψηφία του διανύσματος

```
X = 4'b1010;  
  
&X // equivalent to 1 & 0 & 1 & 0. Results in 1'b0  
|X // equivalent to 1 | 0 | 1 | 0. Results in 1'b1  
^X // equivalent to 1 ^ 0 ^ 1 ^ 0. Results in 1'b0
```

- Οι τελεστές ολίσθησης προσδιορίζουν την αριστερή και τη δεξιά ολίσθηση κατά ένα αριθμό θέσεων

```
X = 4'b1100;  
  
Y = X >> 1; // Y is 4'b0110 (shifted right by 1, filled MSB with 0)  
Y = X << 1; // Y is 4'b1000 (shifted left by 1, filled LSB with 0)  
Y = X << 2; // Y is 4'b0000 (shifted left by 2 bits)
```

Παραδείγματα χρήσης τελεστών συνένωσης και επανάληψης

- Ο τελεστής συνένωσης προσφέρει ένα μηχανισμό για τη σύνθεση ενός ορίσματος από πολλά μικρότερου εύρους

```
reg A;  
reg [1:0] B, C;  
reg [2:0] D;  
A = 1'b1; B = 2'b00; C = 2'b10; D = 3'b110;  
  
Y = {B, C}; // Result Y is 4'b0010  
Y = {A, B, C, D, 3'b001}; // Result Y is 11'b10010110001  
Y = {A, B[0], C[1]}; // Result Y is 3'b101
```

- Τελεστής επανάληψης (κλωνοποίησης): πραγματοποιεί επαναληπτική συνένωση ενός δοθέντος αριθμού όσες φορές δηλώνει μία σταθερά επανάληψης

```
A = 1'b1; B = 2'b00; C = 2'b10; D = 3'b110;  
  
Y = { 4{A} }; // Result Y is 4'b1111  
Y = { 4{A}, 2{B} }; // Result Y is 8'b11110000  
Y = { 4{A}, 2{B}, C }; // Result Y is 10'b1111000010
```

Στοιχειώδεις μονάδες καθοριζόμενες από το χρήστη (UDP: User-Defined Primitives)

- Η χρήση UDP προσφέρει μία μέθοδο για τον ορισμό απλών ή σύνθετων πυλών και απλών ακολουθιακών κυκλωμάτων με τη βοήθεια ενός πίνακα αληθείας (truth table)
- Στα πλεονεκτήματα της χρήσης UDP είναι η ταχύτερη προσομοίωση σε επίπεδο structural σχεδίασης
- Δίνει πιο άμεσο έλεγχο στον προσδιορισμό της συμπεριφοράς ενός κυκλώματος όταν κάποια/κάποιες είσοδοι είναι X
- ☠ Τα UDP δεν είναι γενικώς συνθέσιμα καθώς δεν έχουν χαρακτηριστεί εκ των προτέρων από το εργαλείο λογικής σύνθεσης
- Χρησιμοποιούνται συνήθως για τη σχεδίαση βιβλιοθηκών κυκλωματικών στοιχείων για τεχνολογίες ASIC

Υλοποίηση πύλης AND των 2 εισόδων ως UDP

```
primitive udp_and2(out, a, b);  
  output out;  
  input a, b;  
  
  table  
  // a b : out;  
    0 0 : 0;  
    0 1 : 0;  
    1 0 : 0;  
    1 1 : 1;  
  endtable  
  
endprimitive
```

Υλοποίηση πολυπλέκτη 2-σε-1 ως UDP

```
primitive mux2to1(f, a, b, sel);
  output f;
  input a, b, sel;

  table
    // Behavior defined using a truth table that includes
    // "don't-cares"
    1?0 : 1;
    0?0 : 0;
    ?11 : 1;
    ?01 : 0;
    11? : 1;
    00? : 0;
  endtable
endprimitive
```

Πλήρης αθροιστής με UDP

```
module fulladd(sum, cout, a, b, cin);
  output sum, cout;
  input a, b, cin;
  wire s1, c1, c2;

  xor      g1(s1, a, b);
  udp_and2 g2(c1, a, b);

  xor      g3(sum, s1, cin);
  udp_and2 g4(c2, s1, cin);

  or       g5(cout, c2, c1);

endmodule
```

Στοιχεία της Verilog HDL που δεν χρησιμοποιούνται συχνά

- Μοντελοποίηση κυκλώματος σε επίπεδο διακοπών (switch-level modeling)
 - Η προσομοίωση στο επίπεδο αυτό είναι πολύ πιο αργή από τα επίπεδα πυλών και RTL
 - Δεν αποκαλύπτει λεπτομέρειες για τα περισσότερα προβλήματα σχεδίασης σε επίπεδο τρανζίστορ
 - Η προσομοίωση σε τόσο χαμηλό επίπεδο γίνεται συνήθως με προσομοίωση συστημάτων διαφορικών εξισώσεων (εργαλεία τύπου SPICE)
- Χρονικές καθυστερήσεις σε κυκλωματικά μοντέλα
 - Η προσομοίωση παρουσία καθυστερήσεων δεν αυξάνει τη γνώση μας για την αξιοπιστία ενός κυκλώματος
 - Δεν πληροφορεί για τη χειρότερη περίπτωση λειτουργίας του κυκλώματος (worst case)
 - Έχει πλέον αντικατασταθεί από τη στατική χρονική ανάλυση (static timing analysis) στη σχεδίαση βιβλιοθηκών ASIC

Υποπρογράμματα

- Τα υποπρογράμματα στη Verilog χρησιμοποιούνται με παρόμοιο τρόπο σε σχέση με τις συμβατικές γλώσσες διαδικαστικού προγραμματισμού
- Επιτρέπουν τη χρήση επαναλαμβανόμενων τμημάτων κώδικα χωρίς να χρειάζεται αυτά να ξαναγραφτούν
- Καταμερισμός κώδικα σε μικρότερα τμήματα για ευκολότερη διαχείριση (δομημένος προγραμματισμός)
- Τα υποπρογράμματα είναι χρήσιμα για την επαναχρησιμοποίηση τμημάτων κώδικα που δεν είναι απαραίτητα συνθέσιμα (π.χ. σε testbenches)
- Η Verilog παρέχει συναρτήσεις (functions) και διαδικασίες (tasks) οι οποίες είναι τοπικές μέσα στο module στο οποίο ορίζονται
- Μπορούν να κληθούν από άλλο module με το ιεραρχικό τους όνομα

Διαφορές μεταξύ διαδικασιών (TASK) και συναρτήσεων (FUNCTION)

FUNCTIONS

- Μία `function` μπορεί να ενεργοποιήσει μία άλλη `function` αλλά όχι μία `task`
- Οι συναρτήσεις εκτελούνται σε μηδενικό χρόνο προσομοίωσης
- Οι συναρτήσεις δεν περιλαμβάνουν δηλώσεις χρονισμού ή καθυστέρησης
- Πρέπει να έχουν τουλάχιστον ένα όρισμα εισόδου (`input`)
- Πάντα επιστρέφουν ακριβώς μία τιμή, ενώ δεν έχουν ορίσματα τύπου `output` ή `inout`

TASKS

- Μία `task` μπορεί να ενεργοποιήσει άλλες `task` και `function`
- Οι διαδικασίες μπορούν να εκτελούνται σε μετρήσιμο χρόνο προσομοίωσης
- Οι διαδικασίες μπορούν να περιλαμβάνουν δηλώσεις χρονισμού ή καθυστέρησης
- Μπορούν να έχουν μηδέν ή περισσότερα ορίσματα του τύπου `input`, `output`, ή `inout`
- Δεν επιστρέφουν τιμή, αλλά περνούν πολλαπλές τιμές μέσω ορισμάτων `output` ή `inout`

ΣΥΝΑΡΤΗΣΗ (FUNCTION)

- Οι συναρτήσεις αποτελούν είδος υποπρογράμματος το οποίο επιστρέφει μία μοναδική τιμή
- Οι συναρτήσεις καλούνται από εκφράσεις
- Σύνταξη:

```
function [RangeOrType] FunctionName;  
Declarations...  
Statement  
endfunction
```

- Ως RangeOrType μπορεί να χρησιμοποιηθεί integer, real ή εύρος bit
- Κλήση συνάρτησης
<Function name> (<expression><, <expression> >*);

Παραδείγματα συναρτήσεων (1)

- Παράδειγμα: Συνάρτηση υπολογισμού ομοτιμίας

```
module parity;
  reg [31:0] addr;
  reg parity;

  always @(addr)
  begin
    // First invocation of parity_gen
    parity = parity_gen(addr);
    $display("Parity calculated = %b", parity_gen(addr));
  end

  function parity_gen;
    input [31:0] address;
    begin
      parity_gen = ^address;
    end
  endfunction
endmodule
```

Παραδείγματα συναρτήσεων (2)

- Παράδειγμα: Συνάρτηση $\lceil \log_2 \rceil$
- Μια συνάρτηση λογαρίθμου ως προς 2 τύπου ceiling (στρογγυλοποίηση αποτελέσματος στον πλησιέστερο μεγαλύτερο ακέραιο) είναι ιδιαίτερα χρήσιμη για την περιγραφή εύρους bit διευθύνσεων σε σχέση με το συνολικό αριθμό των διευθυνσιοδοτούμενων θέσεων, με μία μόνο παράμετρο
- Παραδείγματα χρήσης: αποκωδικοποιητές, κωδικοποιητές, γενικευμένοι πολυπλέκτες

```
function integer log2c;  
  input inp;  
  integer temp, i;  
  begin  
    log2c = 0;  
    temp = 1;  
    for (i = 0; i <= inp; i++)  
      begin  
        if (temp < inp)  
          begin  
            log2c = log2c + 1;  
            temp = temp * 2;  
          end  
        end  
      end  
    endfunction
```

Παραδείγματα συναρτήσεων (3)

- Υλοποίηση της συνάρτησης ReverseBits

```
function [7:0] ReverseBits;  
  input [7:0] Byte;  
  integer i;  
  begin  
    for (i = 0; i < 8; i = i + 1)  
      ReverseBits[7-i] = Byte[i];  
    end  
  endfunction
```

- Κλήση της συνάρτησης ReverseBits

```
byte = ReverseBits(byte);
```

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ (TASK)

- Οι διαδικασίες συντάσσονται με παρόμοιο τρόπο με τις function
- Καλούνται από δηλώσεις (statements)
- Μια διαδικασία μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως εντολή από μόνη της
- Οι παράμετροι μπορεί να έχουν κατευθυντικότητα (input, output, inout)
- Σύνταξη:
task TaskName;
[declaration list]
statement list
endtask
- Η λίστα ορισμών (declaration list) μπορεί να περιλαμβάνει αντικείμενα input, output, inout, reg ή parameter
- Κλήση διαδικασίας
<Task name>;
or
<Task name> (<expression><, <expression> >*);

Παραδείγματα διαδικασιών (1)

■ Παράδειγμα: Διαδικασία sort

```
module keep_order;
  integer in1a, in2a;
  integer mina, maxa;

  always @(in1a or in2a)
  begin
    sort(in1a, in2a, mina, maxa);
  end

  task sort;
    input integer in1, in2;
    output integer min, max;
    begin
      if (in1 >= in2)
        begin
          max = in1;
          min = in2;
        end
      else
        begin
          max = in2;
          min = in1;
        end
      end
    endtask
endmodule
```


Παραδείγματα διαδικασιών (2)

- Υλοποίηση της διαδικασίας counter

```
task counter;  
  inout [3:0] count;  
  input reset;  
  
  if (reset)    // Synchronous Reset  
    count = 0; // Must use non-blocking for RTL  
  else  
    count = count + 1;  
  
endtask
```

- Κλήση της διαδικασίας counter

```
always @(posedge clock)  
  counter(cnt, rst);
```

Λίστα των προκαθορισμένων λέξεων-κλειδιών στη Verilog

and	for	output	strong1
always	force	parameter	supply0
assign	forever	pmos	supply1
begin	fork	posedge	table
buf	function	primitive	task
buff0	highz0	pulldown	tran
buff1	highz1	pullup	tranif0
case	if	pull0	tranif1
casex	ifnone	pull1	time
casez	initial	rcmos	tri
cmos	inout	real	triand
deassign	input	realtime	trior
default	integer	reg	trireg
defparam	join	release	tri0
disable	large	repeat	tri1
edge	macromodule	rnmos	vectored
else	medium	rpmos	wait
end	module	rtran	wand
endcase	nand	rtranif0	weak0
endfunction	negedge	rtranif1	weak1
endprimitive	nor	scalared	while
endmodule	not	small	wire
endspecify	notif0	specify	wor
endtable	notif1	specparam	xnor
endtask	nmos	strength	xor
event	or	strong0	

Ιεραρχική σχεδίαση σε Verilog: ALU αποτελούμενη από υπομονάδες (1)

- Περιγραφή της αριθμητικής-λογικής μονάδας (ALU) της 2ης διάλεξης με χρήση υπομονάδων
- Δημιουργία ξεχωριστών περιγραφών για τις επιμέρους υπομονάδες: λογική μονάδα (`logic.v`), αριθμητική μονάδα (`arith.v`) και πολυπλέκτης διανυσμάτων (`vmux.v`)
- Διασύνδεση των επιμέρους υπομονάδων για την περιγραφή του συνολικού κυκλώματος στο αρχείο `alu.v`

ALU αποτελούμενη από υπομονάδες (2)

- Περιγραφή του πολυπλέκτη διανυσμάτων

```
// vmux.v
module vmux(a, b, sel, y);
  input [7:0] a, b;
  input sel;
  output [7:0] y;
  reg [7:0] y;

  // Multiplexer
  always @(a or b or sel) begin
    case (sel)
      1'b0 : y = a;
      default : y = b;
    endcase
  end

endmodule
```

ALU αποτελούμενη από υπομονάδες (3)

■ Περιγραφή της αριθμητικής μονάδας

```
// arith.v
module arith_unit(a, b, cin, sel, y);
  input [7:0] a, b;
  input cin;
  input [2:0] sel;
  output [7:0] y;
  reg [7:0] y;

  // Arithmetic unit
  always @(a or b or cin or sel) begin
    case (sel)
      3'b000 : y = a;
      3'b001 : y = a + 1;
      3'b010 : y = a - 1;
      3'b011 : y = b;
      3'b100 : y = b + 1;
      3'b101 : y = b - 1;
      3'b110 : y = a + b;
      default : y = a + b + cin;
    endcase
  end
endmodule
```

ALU αποτελούμενη από υπομονάδες (4)

■ Περιγραφή της λογικής μονάδας

```
// logic.v
module logic_unit(a, b, sel, y);
    input [7:0] a, b;
    input [2:0] sel;
    output [7:0] y;
    reg [7:0] y;

    // Logic unit
    always @(a or b or sel) begin
        case (sel)
            3'b000 : y = ~a;
            3'b001 : y = ~b;
            3'b010 : y = a & b;
            3'b011 : y = a | b;
            3'b100 : y = ~(a & b);
            3'b101 : y = ~(a | b);
            3'b110 : y = a ^ b;
            default : y = ~(a ^ b);
        endcase
    end
endmodule
```

ALU αποτελούμενη από υπομονάδες (5)

Η περιγραφή της ALU στο υψηλότερο ιεραρχικά επίπεδο, χρησιμοποιεί τις υπομονάδες για την υλοποίηση του συνολικού κυκλώματος

```
// alu.v
module alu(a, b, cin, sel, y);
  input [7:0] a, b;
  input cin;
  input [3:0] sel;
  output [7:0] y;
  wire [7:0] y;
  wire [7:0] arith_res;
  wire [7:0] logic_res;

  // Arithmetic unit
  arith_unit t1(.a(a), .b(b), .cin(cin), .sel(sel[2:0]), .y(arith_res));

  // Logic unit
  logic_unit t2(.a(a), .b(b), .sel(sel[2:0]), .y(logic_res));

  // 2-to-1 8-bit multiplexer
  vmux      t3(.a(arith_res), .b(logic_res), .sel(sel[3]), .y(y));
endmodule
```

Αποτελέσματα από την προσομοίωση της ALU

```
10: a=93, b=a7, cin=0, sel=0, y=93
20: a=93, b=a7, cin=0, sel=1, y=94
30: a=93, b=a7, cin=0, sel=2, y=92
40: a=93, b=a7, cin=0, sel=3, y=a7
50: a=93, b=a7, cin=0, sel=4, y=a8
60: a=93, b=a7, cin=1, sel=5, y=a6
70: a=93, b=a7, cin=0, sel=6, y=3a
80: a=93, b=a7, cin=0, sel=7, y=3a
90: a=93, b=a7, cin=0, sel=8, y=6c
100: a=93, b=a7, cin=0, sel=9, y=58
110: a=93, b=a7, cin=0, sel=a, y=83
120: a=93, b=a7, cin=0, sel=b, y=b7
130: a=93, b=a7, cin=0, sel=c, y=7c
140: a=93, b=a7, cin=0, sel=d, y=48
150: a=93, b=a7, cin=0, sel=e, y=34
160: a=93, b=a7, cin=0, sel=f, y=cb
```